

มาตรการป้องกันการทุจริตและแนวทางปฏิบัติ สำหรับผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการกำกับ ควบคุม ตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

ด้วย ตร.เป็นส่วนราชการที่มีหน่วยงานในสังกัดจำนวนมาก สายการบังคับบัญชาหลายชั้น ส่งผลต่อการกำกับดูแลการปฏิบัติงานในแต่ละด้าน โดยเฉพาะด้านการป้องกันการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ ดังนั้น เพื่อเป็นกรอบในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตขององค์กร และสร้างความเข้มแข็ง ในการป้องกันและเฝ้าระวังมิให้เกิดการทุจริตด้านการเงินให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงให้ถือปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

๑. ด้านเจ้าหน้าที่

๑.๑ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเงินและการบัญชีจะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง และมติ ค.ร.ม. โดยเคร่งครัด หากปรากฏว่ามีการบกพร่องละเลยไม่ปฏิบัติ ก็ให้ผู้บังคับบัญชา ระดับสูงขึ้นไปพิจารณาลงโทษอย่างจริงจัง

๑.๒ การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ให้ดำรงตำแหน่งทางการเงินและการบัญชี ควรจะบรรจุและแต่งตั้งจาก ผู้มีคุณวุฒิ หรือความรู้ ความสามารถ และความชำนาญในด้านนั้น ๆ และต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและความซื่อสัตย์สุจริตด้วย

๑.๓ เห็นควรสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่เข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้ในด้านการเงินและการบัญชี รวมถึงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ทั้งในส่วนที่ ตร. จัดอบรมภายใน หรือส่วนราชการอื่นเป็นผู้จัด เพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพในการทำงานของเจ้าหน้าที่

๒. ด้านผู้บังคับบัญชา

สาเหตุของการทุจริตหรือเงินขาดบัญชีส่วนหนึ่งอาจเกิดจากผู้บังคับบัญชาไม่สนใจดูแลตรวจสอบ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ หลงไว้ในตัวบุคคล ปลอ่ยปละ ละเลยให้บันทึกรายการบัญชีไปอย่างผิดพลาด ตลอดจนละเว้นที่จะตรวจสอบการปฏิบัติงานที่เจ้าหน้าที่ชั้น รอง ๆ ได้ปฏิบัติผิดพลาดไว้ จึงเห็นควรดำเนินการดังนี้

๒.๑ กำชับให้ผู้บังคับบัญชาได้เข้มงวดกวดขันการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและการบัญชี ให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ และจัดให้มีการแนะนำ อบรมเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้ความ เข้าใจในหน้าที่ด้วย หากหน่วยงานใดปรากฏว่ามีกรณีเงินขาดบัญชีหรือเจ้าหน้าที่ทุจริต ก็ให้หัวหน้าหน่วยงาน นั้นรับผิดชอบสอบสวนหาตัวผู้รับผิดชอบทางละเมิด พิจารณาโทษทางวินัย และปฏิบัติตามระเบียบ หรือมติ ค.ร.ม.ที่กำหนดไว้โดยด่วน

๒.๒ หากผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้าหน่วยงานผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติตาม นอกจากให้มีการพิจารณา ความรับผิดชอบทางละเมิดของผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้าหน่วยงานผู้นั้นแล้ว ให้มีการพิจารณาโทษทางวินัยอีกด้วย

๒.๓ สอดส่องดูแลความประพฤติ ความเป็นอยู่และการใช้จ่ายเงินของผู้ใต้บังคับบัญชา

๒.๔ ให้ความสำคัญกับการควบคุมภายใน ตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการ กำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยสามารถศึกษาปัจจัยเสี่ยง ผลกระทบ และกิจกรรมการ ควบคุมได้ตามเอกสารแนวทางการตรวจสอบระบบ GFMS ตามเอกสารแนบ ๓

๓. ด้านระเบียบและแนวทางปฏิบัติ

ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบป้องกันการรั่วไหลของเงินของทางราชการ แนวทางควบคุมป้องกันและปราบปรามการทุจริต แนวทางการบริหารและควบคุมทางการเงินสำหรับผู้ปฏิบัติของหน่วยงาน ดังต่อไปนี้

๓.๑ หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ น.ว. ๖๔๐๐๔/๒๔๙๕ ลง ๒๙ พ.ย.๒๔๙๕ เรื่อง การวางระเบียบป้องกันการรั่วไหลของเงินของทางราชการ ตามเอกสารแนบ ๔

๓.๒ หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วน ที่ น.ว. ๑๐/๒๕๐๖ ลง ๒๘ ก.พ.๒๕๐๖ เรื่อง แนวทางควบคุมป้องกันและปราบปรามการทุจริตในหน่วยงานรัฐบาล ตามเอกสารแนบ ๕

๓.๓ หนังสือ ตส. ที่ ๐๐๕๓.(คตก.)/๑๔๔๒ ลง ๑๐ ต.ค.๒๕๕๐ เรื่อง จัดส่งแนวทางการบริหารและควบคุมทางการเงินสำหรับผู้ปฏิบัติของหน่วยงาน ตามเอกสารแนบ ๖

๓.๔ โดยสรุปภาพรวมการบริหารงานการเงิน ตามเอกสารแนบ ๗ และกระบวนการและหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน ตามเอกสารแนบ ๘

๔. ด้านการดำเนินการทางละเมิด วินัย และอาญา

เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้ใดจงใจฝ่าฝืนมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการเงินของรัฐ (ข้อกำหนดเกี่ยวกับการบริหารการเงินและการคลัง) การรับ การเบิก การจ่าย การใช้จ่าย การใช้ประโยชน์ การเก็บรักษาและจัดการซึ่งเงิน ทรัพย์สิน สิทธิ และผลประโยชน์ใด ๆ ของหน่วยงานที่ได้มาจากเงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณ เงินกู้ เงินอุดหนุน เงินบริจาค และเงินช่วยเหลือจากแหล่งในประเทศ หรือต่างประเทศ อันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย หรือตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน รวมถึงเงิน ทรัพย์สิน สิทธิ และผลประโยชน์ที่หน่วยงานมีอำนาจ หรือสิทธิในการใช้จ่ายหรือใช้ประโยชน์ฯ ที่ออกตามความในกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือข้อกำหนดอื่นใด ซึ่งการฝ่าฝืนเป็นความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลัง ให้ดำเนินการทางวินัย หากเกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐ และหรือบุคคลภายนอก ให้ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๙ และหากเป็นการกระทำความผิดอาญาด้วย ก็ให้ดำเนินการร้องทุกข์เพื่อดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดต่อไป นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ผู้กระทำความผิดยังต้องรับโทษปรับทางปกครอง ตามคำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และในกรณีที่เป็นความผิดตามกฎหมายอื่นด้วย แม้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นจะได้รับโทษตามกฎหมายอื่นแล้ว ก็ยังต้องรับโทษในการกระทำนั้นตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ.๒๕๔๔ ด้วย